

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

04.05.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. В Україні понад 320 підприємців креативного сектору отримали державні гранти. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 2 трав. Мінкульт, військові та ветерани підписали меморандум про співпрацю. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Україні потрібний Пантеон, де минуле працюватиме на майбутнє. – Шевцова С.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Створення Пантеону видатних українців триватиме роки – Алфьоров. – Інф.](#)

[Україна молода. – 2026. – 1 трав. У Бучі відкрили меморіальну дошку видатній художниці Любові Панченко. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2026. – 1 трав. У Бучі відкрили меморіальну дошку видатній художниці Любові Панченко. – Катаєва М.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. У Києві 5 травня вшанують 90-річчя дослідниці Голодомору Лідії Коваленко-Маняк. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. У НСЖУ зафіксували 38 випадків російських атак на українські медіа та журналістів у 2026 році. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2026. – 3 трав. Театр Франка представить прем'єру вистави «Там, де заходить сонце». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 1 трав. Світовий балетний авангард та українська класика: чим особлива травнева афіша Національної опери. – Асадчева Т.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 2 трав. Розмова з актором Андрієм Волошиним про театр під час війни. – Скотнікова О.](#)

Музика

[Вечірній Київ. – 2026. – 4 трав. У столичній філармонії встановили музичний рекорд. – Катаєва М.](#)

[NV. – 2026. – 3 трав. «Уся команда налаштована на перемогу». LELÉKA про підготовку до Євробачення, кошти на номер і хейт в Мережі – інтерв'ю NV. – Кондрат А.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 3 трав. LELÉKA вирушила до Австрії на «Євробачення» – Укрзалізниця. – Інф.](#)

[Віледж Україна. – 2026. – 2 трав. «Бумбокс» проведуть два концерти в Києві у травні. Квитки з 2022 року можна обміняти на нові. – Головань Д.](#)

[Віледж Україна. – 2026. – 1 трав. Фестиваль «Іскра» оголосив лайнап. – Джанов Д.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2026. – 2 трав. «Мій дім – мій хаос»: у Києві відбудеться виставка легендарного художника Петра Бойка. – Скотнікова О.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 3 трав. Українська ілюстраторка Маша Фоя створила обкладинку для «Guardian» до 40-річчя Чорнобиля. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 3 трав. У Чехії відкрили виставку української художниці Оксани Заєць. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. Держкіно України та Азербайджан обговорили співпрацю у сфері кінематографії. – Інф.](#)

Література

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 2 трав. Видавнича асоціація розпочала публікацію даних про продажі книжок мережевими книгарнями. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. У Києві презентували книгу Стуса з раніше неопублікованими текстами та архівами. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Андрій Курков отримав польсько-литовську премію імені Єжи Гедройця. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Книга про причини війни росії проти України отримала канадську відзнаку. – Інф.](#)

Музейна, архівна справа

[Вечірній Київ. – 2026. – 3 трав. У Німеччині відкрили виставку «Європейська колекція. Шедеври з Музею Ханенків у Києві». – Скотнікова О.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 2 трав. Український наїв у всій красі: унікальна експозиція «Я так бачу» відкрилась у Національному музеї декоративного мистецтва. – Скотнікова О.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 3 трав. Оглядовий майданчик та оновлена експозиція:](#)

[музей «Чорнобиль» на Подолі відкрився після реставрації. – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 3 трав. Від заміни герба на Тризуб до виставки про РДК: як Музей війни став головним епіцентром пам'яті та подій у столиці. – Асадчева Т.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Частина вкрадених росіянами експонатів з Херсонського музею гниє у підвалі в Генічеську. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. В Україні налічується 445 унікальних архівних документів – Мін'юст. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 3 трав. У Вінниці стартує сезон культурно-мистецьких «Пироговських пікніків». – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. ВДНГ презентувала дослідницький проєкт «\(НЕ\)виставка» про радянську спадщину Експоцентру – гендиректор. – Інф.](#)

Навчальні заклади. Кадри

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. Мінкультури проведе вибори ректора Львівської музичної академії ім. Лисенка. – Інф.](#)

Релігія

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. ДЕСС оскаржила рішення апеляційного суду щодо висновку релігієзнавчої експертизи про зв'язок УПЦ та РПЦ. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. У Канаді відбудеться Фестиваль української культури. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. У Берліні порушили питання видимості українок-в'язнів Равенсбрюка в німецькій культурі пам'яті. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво, культурна дипломатія

[Укрінформ. – 2026. – 2 трав. У Нью-Йорку відбувся концерт української музики, приурочений до роковин катастрофи на ЧАЕС. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Українсько-польська виставка «У ритмі єдності» відкрилася у Вроцлаві. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 2 трав. У Бразилії відкрили «Українську книжкову полицю». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Посольство України застерегло від показу фільму «Росіяни на війні» на святі весни у Швейцарії. – Інф.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 1 трав. В Україні понад 320 підприємців креативного сектору отримали державні гранти. – Інф.

В Україні понад 320 підприємців креативного сектору отримали державні гранти за програмою «Власна справа», загальний обсяг підтримки для індустрії – 119,7 млн грн. Загалом підприємці подали сотні заявок, найбільше підприємці з Києва, Львівської та Київської областей. Значну кількість заявок подають бізнеси у сфері дизайну, реклами, маркетингу, послуг фотографії та відеозйомки. Окрім цього, підприємці активно подаються на гранти для відкриття освітніх проєктів у сфері культури, творчих студій та розвитку індивідуальної мистецької діяльності. Серед популярних також – виробництво аудіовізуального контенту, архітектура та проектування, видавнича справа, крафтове виробництво тощо. У межах програми «Власна справа» більшість заявок подали жінки. Із загальної кількості підприємців близько 64% становлять жінки, тоді як 36% – чоловіки. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4118571-v-ukraini-ponad-320-pidpriemciv-kreativnogo-sektoru-otrimali-derzavni-granti.html>

Укрінформ. – 2026. – 2 трав. Мінкульт, військові та ветерани підписали меморандум про співпрацю. – Інф.

Міністерство культури України, військова частина А4010 ЗСУ та ГО «Рада ветеранів 5 окремої штурмової Київської бригади» підписали меморандум про партнерство та співпрацю для системної підтримки через культуру і мистецтво. У Міністерстві культури зазначили, що метою меморандуму є об'єднання зусиль сторін, спрямованих на забезпечення професійної реінтеграції мобілізованих військовослужбовців, які до війни працювали у сфері культури, ветеранів війни – діячів культури і мистецтва, а також підтримку членів їхніх сімей і родин загиблих (померлих) захисників і захисниць України шляхом використання інструментів культури та мистецтва. Документ підписали Тетяна Бережна, командир 5 ОШБр полковник Матіїв, який взяв участь у церемонії підписання у форматі відеозв'язку, та голова правління ГО «Рада ветеранів 5 окремої штурмової Київської бригади» Олег Сорока. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4118963-minkult-vijskovi-ta-veterani-pidpisali-memorandum-pro-spivpracu.html>

Вшанування пам'яті

Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Україні потрібний Пантеон, де минуле працюватиме на майбутнє. – Шевцова С.

«22 квітня Президент України Володимир Зеленський провів нараду щодо стратегічних питань української політики пам'яті та вшанування національних героїв. Зокрема, він зазначив, що «...розпочалася робота зі створення Пантеону видатних українців...». За його словами, йдеться передусім про повернення в Україну праху історичних діячів – тих фігур, які мають

фундаментальне значення для формування української національної свідомості та для нашого державотворення. Ідея не нова – але вперше вона звучить як частина державної політики пам'яті. Йдеться не лише про меморіал. Йдеться про спробу зібрати розірвану між часами історію України...». Далі у розлогій статті йдеться про те, що таке пантеон; про політику національної пам'яті в інших країнах, зокрема Великій Британії та Франції; про те, чи могла б Україна раніше мати власний національний пантеон і коли він міг би постати; про проект Концепції Меморіалу українських героїв, який у 2022 році розробив УІНП та про повернення останків українських героїв, похованих закордоном; про те, хто для нас герої сьогодні тощо. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4118666-ukraini-potribnij-panteon-de-minule-pracuvatime-na-majbutne.html>

Українформ. – 2026. – 1 трав. Створення Пантеону видатних українців триватиме роки – Алфьоров. – Інф.

Процес створення Пантеону видатних українців розрахований на роки, однак робота над проектом уже активно триває. Про це в телеєфірі сказав голова УІНП Олександр Алфьоров. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4118570-stvorennja-panteonu-vidatnih-ukrainciv-trivatime-roki-alforov.html>

Україна молода. – 2026. – 1 трав. У Бучі відкрили меморіальну дошку видатній художниці Любові Панченко. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2026. – 1 трав. У Бучі відкрили меморіальну дошку видатній художниці Любові Панченко. – Катаєва М.

У Бучі 30 квітня на фасаді центру культури та мистецтв встановили пам'ятний знак художниці Любові Панченко. «Подію приурочили до четвертих роковин смерті мисткині: життя Почесної громадянки Бучі та легендарної шістдесятниці обірвалося 30 квітня 2022 року після пережитої окупації», – йдеться у повідомленні пресслужби Бучанської міськради у Телеграм. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/194051/>
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126565/>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. У Києві 5 травня вшанують 90-річчя дослідниці Голодомору Лідії Коваленко-Маняк. – Інф.

У Національному музеї Голодомору-геноциду 5 травня відбудеться вечір пам'яті, присвячений 90-й річниці з дня народження Лідії Коваленко-Маняк. Вона – журналістка і громадська діячка, яка присвятила життя дослідженню злочинів радянського тоталітарного режиму. У межах заходу заплановано виступи сина дослідниці – Антона Маняка, письменниці та публіцистки Наталі Дзюбенко-Мейс, поета і перекладача Петра Засенка, дитячого письменника Анатолія Качана. Модератор вечора – провідний науковий співробітник музею Андрій Іванець. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1164018.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа
Укрінформ. – 2026. – 1 трав. У НСЖУ зафіксували 38 випадків
російських атак на українські медіа та журналістів у 2026 році. – Інф.

За чотири місяці 2026 року зафіксовано 38 верифікованих інцидентів, пов'язаних із російськими атаками на українських журналістів, їхні редакції та домівки. Про це свідчать дані моніторингу, який провела Національна спілка журналістів напередодні Всесвітнього дня свободи слова. Моніторинг НСЖУ базується на перевірці даних з відкритих джерел, прямих контактах із постраждалими та інформації від державних органів. Ідеться про верифіковані випадки російських фізичних атак, які безпосередньо вплинули на роботу журналістів і медіа – обстріли, удари дронів, руйнування інфраструктури та житла. Онлайн-погрози чи інші нефізичні форми тиску до цього моніторингу не входять, уточнили в НСЖУ. Окремо НСЖУ фіксує втрати серед медійників, які служать у Силах оборони України – за цей же період вісім журналістів загинули на фронті. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4118744-u-nszu-zafiksuvali-38-vipadkiv-rosijskih-atak-na-ukrainski-media-ta-zurnalistiv-u-2026-roci.html>

Театр

Укрінформ. – 2026. – 3 трав. Театр Франка представить прем'єру
вистави «Там, де заходить сонце». – Інф.

У Києві у Національному академічному драматичному театрі ім. Івана Франка 13–14 травня відбудеться прем'єра вистави «Там, де заходить сонце» у постановці режисера Тараса Жирка за однойменним романом Олени Пшеничної. У центрі сюжету – 72-річна Віра Петрівна, колишня вчителька української мови, яка після початку повномасштабної війни мешкає у приватному пансіонаті для літніх людей. Її син цілодобово волонтерить, а невістка з онуками вимушено виїхали за кордон. Роман «Там, де заходить сонце» було відзначено у 2025 році премією ім. Олеся Гончара. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4119221-teatr-franka-predstavit-premeru-vistavi-tam-de-zahodit-sonce.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 1 трав. Світовий балетний авангард та
українська класика: чим особлива травнева афіша Національної опери. –
Асадчева Т.

Колектив Національної опери України запрошує глядачів на традиційні вистави й сучасні шедеври від майстрів хореографії ХХІ століття. У афіші: 7 травня – балет «Віденський вальс» Аніко Рехвіашвілі на музику видатної австрійської династії: Йогана Штрауса-старшого та його синів; 9 травня – балет Михайла Скорульського «Лісова пісня», головні партії виконують Тетяна Льозова та Ярослав Ткачук, диригент – Віктор Олійник; 14 травня – балет Адольфа Адана «Корсар», диригент – Олексій Баклан; 15 травня – одна з найпопулярніших вистав у репертуарі – опера Джакомо Пуччіні «Флорія Тоска», диригентка – Алла Кульбаба; 21 травня – шедевр балетної класики «La

Fille mal gardée» («Норовлива донька») у хореографії Фредеріка Аштона, балетмейстер-постановник – Жан Крістоф Лесаж, диригент – Віктор Олійник; 24 травня – опера Джузеппе Верді «Травіата» – сучасне бачення класичного твору у постановці Анатолія Солов'яненка; 30 травня – «4 Легенди – гала» (другий прем'єрний показ) – вечір хореографії чотирьох легендарних балетмейстерів: Вільяма Форсайта, Джона Ноймаєра, Ханса ван Манена та Олексія Ратманського. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126575/>

Вечірній Київ. – 2026. – 2 трав. Розмова з актором Андрієм Волошиним про театр під час війни. – Скотнікова О.

Видання пропонує інтерв'ю з актором театру і кіно Андрієм Волошиним, який сьогодні виходить на сцену у знакових виставах, одна з них – «Місто» за романом Валер'яна Підмогильного. У розмові йшлося про театр і зіграні ролі, зокрема і про головну роль Степана Радченка у виставі «Місто» у Київському академічному театрі юного глядача на Липках; про те, якого актора потребують сьогодні в Україні й на кого йде глядач; про плани на майбутнє тощо. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126475/>

Музика

Вечірній Київ. – 2026. – 4 трав. У столичній філармонії встановили музичний рекорд. – Катаєва М.

На днях генеральний директор Національної філармонії України Михайло Швед отримав Диплом партнера від Національного реєстру рекордів України, що підтверджує встановлення рекорду Національним президентським оркестром, повідомили у філармонії. 13 та 14 грудня 2025 року в Національній філармонії України відбувся дводенний концертний марафон «Бетховен Вікенд». Протягом двох днів на сцені, у виконанні Національного президентського оркестру, прозвучали усі фортепіанні концерти Людвіга ван Бетховена. За два концертні вечори поспіль одним симфонічним оркестром була виконана максимальна кількість фортепіанних концертів Людвіга ван Бетховена, а саме 5 концертів загальною тривалістю 4 год 18 хв 57 с. Цей проєкт було приурочено до 255-річчя з дня народження Людвіга ван Бетховена та організовано Національним президентським оркестром у партнерстві з Національною філармонією України, проєктом Кримськотатарської громадської організації «Алем» за сприяння Посольства Королівства Данія в Україні. Солістками марафону були чотири піаністки: Марія Пухляк (Україна), Яель Колдовські (Ізраїль), Елізабет Нільсен (Данія), Юлія Садаунікайте (Литва). Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126658/>

NV. – 2026. – 3 трав. «Уся команда налаштована на перемогу». LELÉKA про підготовку до Євробачення, кошти на номер і хейт в Мережі – інтерв'ю NV. – Кондрат А.

З 12 по 16 травня у Відні пройде фінал пісенного конкурсу Євробачення – 2026. Україну цього року представляє співачка LELÉKA з піснею «Ridnym». Видання поспілкувався з артисткою напередодні фіналу. Співачка розповіла про те, як вона готується до конкурсу; чого очікує від участі в конкурсі та якої є її місія; про діяльність гурту LELÉKA в Німеччині; де шукає гроші на номер та як реагує на хейт. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/diyavol-nosit-prada-2-monti-payton-i-svyashchennyi-graal-4-zahoplivi-prem-yeri-tizhnya-z-30-kvitnya-50604481.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 3 трав. LELÉKA вирушила до Австрії на «Євробачення» – Укрзалізниця. – Інф.

Представниця України LELÉKA вирушила до Австрії на Євробачення, вона виступить у другій частині другого півфіналу – 14 травня. Перший півфінал конкурсу пройде 12 травня, гранд-фінал – 16 травня. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1164431.html>

Віледж Україна. – 2026. – 2 трав. «Бумбокс» проведуть два концерти в Києві у травні. Квитки з 2022 року можна обміняти на нові. – Головань Д.

Гурт «Бумбокс» проведе два концерти в Києві 16 і 17 травня на території Blockbuster Mall. Це перші сольні виступи гурту в Україні з початку повномасштабного вторгнення. Гурт презентує новий мініальбом «Живий», а також поєднає новий і старий матеріал. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/373337-laquo-bumboks-raquo-provedut-dva-kontserti-v-kievi-u-travni-kvitki-z-2022-roku-mozhna-em-obminyati-na-novi-em>

Віледж Україна. – 2026. – 1 трав. Фестиваль «Іскра» оголосив лайнап. – Джанов Д.

Фестиваль електронної музики «Іскра» оголосив лайнап на 24–26 липня. Цього року на сцені виступлять 15 іноземних артистів. Уперше до України прийдуть німецькі виконавці Konduku, Dj Fart in the club та Supergloss, бельгійець Dj Rino, а також австралієць Мооріє. Також до лайнапу ввійшли музиканти, які раніше вже виступали перед українською публікою. У програмі заплановано виступи українських артистів та b2b-сети. Культурна програма включатиме мистецькі колаборації та театральні перформанси. Візуальним оформленням фестивалю займаються Іван Грабко та PathMode. «Іскру» заснували у 2021 році, перший фестиваль пройшов у санаторії «Хвиля» під Києвом. Через повномасштабну війну «Іскру» проводили в Берліні, Нью-Йорку та Празі. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/373307-danny-daze-konduku-ta-nene-h-festival-laquo-iskra-raquo-ogolosiv-laynap>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 2 трав. «Мій дім – мій хаос»: у Києві відбудеться виставка легендарного художника Петра Бойка. – Скотнікова О.

У Києві 5 травня Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв спільно з українським художником Петром Бойком та Асоціацією мистецтвознавців, експертів, оцінювачів та реставраторів представляють виставку по франшизі «Мій дім – мій хаос». Офіційне відкриття відбудеться в Галереї НАКККІМ, і поєднає презентацію живопису та живий перформанс. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126617/>

Укрінформ. – 2026. – 3 трав. Українська ілюстраторка Маша Фоя створила обкладинку для «Guardian» до 40-річчя Чорнобиля. – Інф.

Українська ілюстраторка Маша Фоя створила обкладинку для нового випуску «Guardian Weekly», присвяченого 40-м роковинам Чорнобильської катастрофи. У номері за 1 травня 2026 року британський тижневик виніс на обкладинку тему Чорнобиля та супроводив її спеціальним репортажем про нинішній стан пошкодженого укриття над четвертим реактором. Артдиректором обкладинки став Ендрю Стокс, який і запропонував Маші Фоя створити ілюстрацію. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4119165-ukrainska-ilustratorka-masa-foa-stvorila-obkladinku-dla-guardian-do-40ricca-cornobila.html>

Укрінформ. – 2026. – 3 трав. У Чехії відкрили виставку української художниці Оксани Заєць. – Інф.

У місті Хеб у західній Чехії 3 травня відкрилася виставка української художниці та поетеси з Рівненщини Оксани Заєць «Ніжне світло». Представлено 40 робіт, в основному пейзажі, написані у період з 2022 року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4119215-u-cehii-vidkrili-vistavku-ukrainskoi-hudoznici-oksani-zaec.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. Держкіно України та Азербайджан обговорили співпрацю у сфері кінематографії. – Інф.

29 квітня відбулася робоча зустріч голови Державного агентства України з питань кіно Андрія Осіпова з послом Азербайджану в Україні Сеймуром Мардалієвим, під час якої сторони обговорили розвиток двостороннього співробітництва у сфері кінематографії, повідомляє Держкіно. У зустрічі також взяли участь радник посольства, заступник голови місії Фарід Бабаєв, керівник ДП «Укркінохроніка» Володимир Авраменко та керівниця міжнародного відділу Держкіно Наталя Гуро. Сторони обговорили перспективи розвитку українсько-азербайджанського співробітництва, зокрема можливості спільного виробництва фільмів (копродукції), обмін досвідом між митцями, а також реставрацію та відновлення архівних аудіовізуальних творів. Окрему

увагу було приділено питанням організації спільних заходів. Також сторони розглянули можливості створення сприятливих умов для залучення інвестицій у кіноіндустрію обох держав та наголосили на важливості культурної дипломатії як інструменту посилення міждержавної співпраці. За результатами зустрічі учасники домовилися продовжити діалог і опрацювати ініціативи щодо поглиблення співпраці між Україною та Азербайджаном у сфері кінематографії. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1164028.html>

Література

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 2 трав. Видавнича асоціація розпочала публікацію даних про продажі книжок мережевими книгарнями. – Інф.

Українська видавнича асоціація (УВА) розпочала публікацію даних про продажі книжок мережевими книгарнями, повідомив президент УВА Артем Біденко. «Ми в УВА почали робити те, чого давно бракувало ринку, – збирати й публікувати дані про продажі книжок. Перший крок – квітневі рейтинги чотирьох великих мереж: «КнигоЛенд», Vivat, «КСД» і Readeat. Це ще не «зріз усього ринку» – і важливо це чесно визнавати. Але навіть ці дані вже показують кілька важливих речей», – написав Артем Біденко в мережі Facebook. Зокрема, за його словами, у масовому сегменті стабільно домінує перекладна література – трилери, романтична проза, фентезі, українські автори в рейтингах є, але їх поки що менше. «По-друге, мережі з власними видавництвами (як Vivat чи «КСД») очікувано продають передусім свої книги – і це теж нормальна ринкова логіка. Ще один цікавий момент – перетини між мережами. Їх небагато, але вони є. Це означає, що певні хіти справді працюють на ширшу аудиторію, а не лише в межах окремої мережі», – додав він. У подальшому УВА буде розширювати вибірку – додавати нові мережі та незалежні книгарні, щоб отримати більш об'єктивну картину. З рейтингом можна ознайомитися [тут](#). Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1164299.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. У Києві презентували книгу Стуса з раніше неопублікованими текстами та архівами. – Інф.

У столиці презентували перший том 15-томного «Повного зібрання творів» Василя Стуса, до якого вперше включено матеріали слідчих справ, особисті свідчення автора та повний корпус текстів, що раніше не публікувалися. Перший том охоплює період від 1950-х років до вересня 1964 року. До видання увійшли розширені коментарі, раніше не опубліковані есеї та листи, зокрема написані іноземними мовами, а також архівні матеріали. Вперше оприлюднено матеріали слідчих справ, включно зі свідченнями Стуса. Це вже третя спроба видання повного зібрання творів Василя Стуса, однак саме нинішній проєкт став найбільш повним після оцифрування значної частини архіву поета, що дозволило дослідникам оцінити реальний масштаб його спадщини та сформувавши видання відповідно до сучасних академічних стандартів. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1164002.html>

Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Андрій Курков отримав польсько-литовську премію імені Єжи Гедройця. – Інф.

Письменник і колишній президент Українського PEN Андрій Курков став лауреатом польсько-литовської літературної премії ім. Єжи Гедройця. Нагороду вручили у Вільнюсі під час церемонії, присвяченій 120-річчю від дня народження Єжи Гедройця та 80-річчю Інституту Літерацького. У PEN Ukraine зазначили, що Андрія Куркова відзначили за його літературну й публічну діяльність у час повномасштабної війни, назвавши його «військовим хроністом України». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4118731-andrij-kurkov-otrimav-polskolitovsku-premiu-imeni-ezi-gedrojca.html>

Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Книга про причини війни росії проти України отримала канадську відзнаку. – Інф.

Книга «Russia and Ukraine: Entangled Histories, Diverging States» («Росія та Україна: переплетені історії, держави, що йдуть різними шляхами») політологинь Марії Попової і Оксани Шевель отримала Book Award від Canadian Association for Ukrainian Studies. На думку журі, авторки переконливо показують, що після розпаду СРСР Україна і Росія, попри спільну й переплетену історію, пішли різними траєкторіями. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4118694-kniga-pro-pricini-vijni-rosii-proti-ukraini-otrimala-kanadsku-vidznaku.html>

Музейна, архівна справа

Вечірній Київ. – 2026. – 3 трав. У Німеччині відкрили виставку «Європейська колекція. Шедеври з Музею Ханенків у Києві». – Скотнікова О.

Проект «Європейська колекція. Шедеври з Музею Ханенків у Києві» відбувається під патронатом прем'єр-міністра Баварії д-ра Маркуса Зьодера та Міністерства культури України. «Європейська колекція. Шедеври з Музею Ханенків у Києві» – в Ашаффенбурзі, у Музеї Крістіана Шада, вже приймає відвідувачів. На виставці – 73 хайлайти з колекції Музею Ханенків: твори Пітера Пауля Рубенса, Бернардо Беллотто, Пітера Брейгеля Молодшого, Хуана де Сурбарана, Антоніо Канови, Якоба Йорданса, а також роботи з майстерень Ієроніма Босха і Рембрандта та інші твори, що раніше були основою постійної експозиції. Ця подія стала вагомою і у мистецькому, у гуманітарному й у політичному вимірі. Світлини з виставки та враження про неї опублікував у себе на сторінці у фейсбук посол України у ФРН Олексій Макеев. Захід об'єднав тих, хто цікавиться мистецтвом, українською культурою, а також тих, хто сприяв відкриттю цієї виставки – віцепрезидент уряду Баварії Йохен Ланге, обербургмістр Ашаффенбурга Юрген Герцінг та директорка Музею Ханенків Юлія Ваганова. Посол нагадав, що лише нещодавно Україна та Німеччина оголосили про проведення перехресного сезону культури – і такі міжмузейні проекти ще раз доводять, наскільки обидва суспільства зацікавлені відкривати

одне одного та говорити мовою культури. Партнери проєкту: Фонд мистецтв Ернста фон Сіменса з його спеціальною програмою підтримки України, що реалізується разом із Фондом Германа Ремтсма (HERMANN REEMTSMA STIFTUNG); Баварський культурний фонд (Kulturfonds Bayern) та ін. Докладно: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/126643/>

Вечірній Київ. – 2026. – 2 трав. Український наїв у всій красі: унікальна експозиція «Я так бачу» відкрилась у Національному музеї декоративного мистецтва. – Скотнікова О.

У Національному музеї декоративного мистецтва України пишуть, що чи не вперше демонструють український наїв у такому об'ємі і розмаїтті. Директорка музею Людмила Строкова, підкреслила, що виставка «Я так бачу...» відкриває нові сторінки українського наїву та нові імена митців, які раніше не були відомі широкому загалу. Адже велика частина експозиції присвячена сучасним художникам, які працюють у жанрі наївного мистецтва. Вона висловила вдячність творчій команді, зокрема кураторському складу – Анні Гудімовій, Наталії Гнатюк, Ксенії Башуцькій, Олені Шевчук, які доклали чималих зусиль до організації та втілення проєкту. А також усім музеям, галереям, установам та окремим особам, які долучилися до проєкту. Олена Шевчук – співкураторка проєкту та науковиця Національного музею декоративного мистецтва України розповіла, що виставкова експозиція демонструє близько 90 творів із музейних фондів, серед яких – народні ікони кінця XVIII – початку XIX століть, рідкісні зразки рушників, стінних розписів Поділля, а також картини видатних художників – Марії Примаченко, Ганни Собачко-Шостак, Параски Власенко, Тетяни Пати, Надії Білокінь, Василя Довгошиї та інших. Деякі з творів експонуються вперше. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126626/>

Вечірній Київ. – 2026. – 3 трав. Оглядовий майданчик та оновлена експозиція: музей «Чорнобиль» на Подолі відкрився після реставрації. – Катаєва М.

Цього тижня після майже 1,5-річної реставрації Національний музей «Чорнобиль» знову відкрив двері відвідувачам. «У жовтні 2024 року почалась підготовка, а з листопада – активні будівельні роботи, – пригадує генеральна директорка Національного музею «Чорнобиль» Віталіна Мартиновська. – Під час їх виконання були проведені археологічні дослідження, оскільки ми згідно з новими нормами у сфері будівництва, виконуючи реставрацію, зобов'язані були побудувати укриття... Враховуючи те, що наша будівля є пам'яткою архітектури місцевого значення, що розташована на пам'ятці археології місцевого значення «Культурний шар Подолу», й були здійснені археологічні дослідження, після чого продовжили роботу». Окрім укриття, в музеї з'явилися додаткові приміщення для відвідувачів. Ексклюзивною можливістю оновленого музейного простору є доступ до спостережної каланчі, яка є частиною історичної будівлі Пожежного депо Подільської поліцейської дільниці, де

розташований музей. Докладно про основні оновлення у музеї та про нову експозицію «Чорнобиль: люди і сенси»:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126570/>

Вечірній Київ. – 2026. – 3 трав. Від заміни герба на Тризуб до виставки про РДК: як Музей війни став головним епіцентром пам'яті та подій у столиці. – Асадчева Т.

Наразі Національний музей історії України у Другій світовій війні закріпив за собою статус найбільш «живої» інституції країни. Тут не лише фіксують історію «з коліс», а й створюють новітні навчальні формати, перетворюючи музей на головний підручник з боротьби за незалежність для майбутніх поколінь. Тож видання пропонує ексклюзивне інтерв'ю з директором установи – Юрієм Савчуком. Він розповів про те, як змінився музей і його «душа» за останні роки; про декомунізацію і деколонізацію у музеї; що готує музей для відвідувачів найближчим часом й чому зараз така велика увага до виставки про РДК; навіщо установі роль «співавтора» шкільної програми, адже музей тепер створює посібники для шкіл із грифом МОН; про випробування лютим та ворожими обстрілами та про підготовку музейних проєктів тощо. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126584/>

Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Частина вкрадених росіянами експонатів з Херсонського музею гниє у підвалі в Генічеську. – Інф.

Частина вкрадених росіянами експонатів з Херсонського краєзнавчого музею гниє у сирому підвалі кінотеатру в окупованому Генічеську, найцінніші артефакти херсонської колекції були вивезені до окупованого Криму, а звідти, ймовірно, вже вглиб РФ. Про це повідомляє Херсонський обласний краєзнавчий музей. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4118733-castina-vkradenih-rosianami-eksponativ-z-hersonskogo-muzeu-gnie-u-pidvali-v-genicesku.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. В Україні налічується 445 унікальних архівних документів – Мін'юст. – Інф.

Міністерство юстиції України спільно з Державною архівною службою України забезпечують збереження та цифрову доступність документів Національного архівного фонду (НАФ), повідомляє Міністерство юстиції України. Серед таких документів – Універсал Директорії УНР про злуку із ЗУНР, Акт проголошення незалежності України та інші знакові історичні свідчення. Станом на сьогодні в Україні налічується 445 унікальних архівних документів, які мають виняткове культурне та історичне значення, формують національну самосвідомість українського народу та відображають внесок України у світову спадщину. Ці документи внесені до Державного реєстру національного культурного надбання та активно оцифровуються для забезпечення доступу в онлайн-форматі. Оцифрування архівів здійснюється у співпраці з державними архівними установами, зокрема Державним архівом

Хмельницької області, і є частиною системної роботи зі збереження історичної спадщини України. Цифрові копії документів НАФ доступні для перегляду онлайн [тут](#). Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1164025.html>

Укрінформ. – 2026. – 3 трав. У Вінниці стартує сезон культурно-мистецьких «Пироговських пікніків». – Інф.

У Вінниці стартує сезон культурно-мистецьких «Пироговських пікніків» просто неба, перший весняний відбудеться 10 травня на території Національного музею-садиби Миколи Пирогова. У програмі весняного «Пироговського пікніка» – театральні вистави, зібрання книжкового клубу, а також виступ Вінницького муніципального біг-бенду «ВінБенд». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4119158-u-vinnici-startue-sezon-kulturnomisteckih-pirogovskih-piknikiv.html>

Охорона культурної спадщини

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. ВДНГ презентувала дослідницький проєкт «(НЕ)виставка» про радянську спадщину Експоцентру – гендиректор. – Інф.

Національний комплекс «Експоцентр України» (ВДНГ) презентував результати міждисциплінарного дослідницького проєкту «(НЕ)виставка» про радянську спадщину Експоцентру, який реалізовували дослідники, архітектори, історики і культурологи, повідомив генеральний директор Євген Мушкін. «ВДНГ – це не лише культурно-просвітницький парк, який ми створюємо, переосмислюючи старий радянський простір. Це приклад того, що у світовій практиці називають «складною спадщиною» – простором, який одночасно є і цінним, і проблемним. Він зберігає архітектуру, мистецтво і пам'ять, але водночас несе в собі болючий досвід пропаганди, імперських наративів і тоталітарної системи. Ігнорувати це – неправильно, адже забути історію – означає ризик повтору в майбутньому. Знести все – теж не відповідь. Імперії працюють не лише через насильство, а й через створення «щасливих» образів майбутнього, які залишаються в пам'яті поколінь. І саме тому ця спадщина така суперечлива і така жива сьогодні», – написав Євген Мушкін в мережі Facebook. Дослідження демонструє, що ВДНГ уже давно не є «виставкою досягнень», а являє собою громадський простір, де змішалися культура, освіта, спорт, бізнес, відпочинок і події, але цей новий зміст не співпадає з тим, що закладено в самій назві і архітектурі місця. Зокрема, серед можливих напрямів, які вже окреслені дослідженням: створення освітньо-музейного простору про радянський досвід і механізми впливу; робота з монументальним мистецтвом як окремим пластом української культури; переосмислення символів – від пояснення до демонтажу або музеєфікації; поява постійного кураторського і мистецького компоненту на території. В свою чергу, один із членів робочої групи, голова Центру прав людини та меморіалізації війни Київської школи економіки Антон Дробович зазначив, що роботу над дослідженням вели понад рік. Дослідження реалізовано Past/Future/Art спільно з Центром прав людини та меморіалізації

війни KSE за ініціативи НК «Експоцентр України» (ВДНГ). З дослідженням можна ознайомитися [тут](#). Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1163981.html>

Навчальні заклади. Кадри

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. Мінкультури проведе вибори ректора Львівської музичної академії ім. Лисенка. – Інф.

Міністерство культури України оголосило про проведення виборів ректора Львівської національної музичної академії ім. Миколи Лисенка та призначення тимчасово виконуючого обов'язки керівника закладу до завершення конкурсної процедури. Також міністерство вдячне Ігорю Пилатюку за багаторічну роботу та вагомий внесок у розвиток Львівської національної музичної академії ім. Миколи Лисенка та всієї системи мистецької освіти. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1164208.html>

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 трав. ДЕСС оскаржила рішення апеляційного суду щодо висновку релігієзнавчої експертизи про зв'язок УПЦ та РПЦ. – Інф.

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті подала касаційну скаргу до Верховного Суду України на постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 6 квітня 2026 року про скасування наказу ДЕСС, яким затверджувався Висновок релігієзнавчої експертизи Статуту про управління УПЦ. В ДЕСС наголосили, що рішення апеляційного суду не скасовує Висновок, яким визнано входження УПЦ до складу Російської Православної Церкви. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1164102.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 1 трав. У Канаді відбудеться Фестиваль української культури. – Інф.

У канадському місті Мішен 9 травня відбудеться 29-й щорічний Фестиваль української культури у Британській Колумбії. Метою фестивалю є збереження української культури. Захід збирає танцювальні колективи з різних регіонів Канади та США, зокрема з Альберти та Сіетла. Фестиваль також пропонує ярмарки, фудкорти, розважальні зони та дитячі простори. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4118715-u-kanadi-vidbudetsa-festival-ukrainskoi-kulturi.html>

Укрінформ. – 2026. – 1 трав. У Берліні порушили питання видимості українок-в'язнів Равенсбрюка в німецькій культурі пам'яті. – Інф.

У Берліні відбулася презентація книги «Українські жінки концтабору Равенсбрюк. Голоси в'язнів» та публічна дискусія про те, чому жертви-українки досі залишаються майже невидимими в офіційній німецькій культурі

пам'яті. Захід організувала берлінська організація CineMova Ukrainian Empowerment Network в українській книгарні «Literatura bez cukru» в рамках «Український тиждень пам'яті». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4118778-u-berlini-porusili-pitanna-vidimosti-ukrainokvazniv-ravensbruka-v-nimeckij-kulturi-pamati.html>

Міжнародне співробітництво, культурна дипломатія

Укрінформ. – 2026. – 2 трав. У Нью-Йорку відбувся концерт української музики, приурочений до роковин катастрофи на ЧАЕС. – Інф.

У Нью-Йорку в концертній у Карнегі-холі відбувся концерт української музики, приурочений до 40-х роковин Чорнобильської катастрофи. Американські музиканти – скрипалька Соломія Івахів та піаністи Павло Гінтов і Стівен Бек – виконали твори українських композиторів Миколи Колесси, Бориса Лятошинського, Віктора Косенка, Федора Акіменка, Євгена Станковича, Ганни Гаврилець, Мирослава Скорика, Юрія Поволоцького та Лариси Кузьменко. Постпред України при ООН Андрій Мельник зазначив у своєму виступі що «українська класична музика, на жаль, значною мірою залишається невідомою світові». Нині Україна намагається повернути свою музичну спадщину у світовий культурний простір. Цьому, зокрема, слугує і концерт у Нью-Йорку. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4118837-u-nujorku-vidbuvsja-koncert-ukrainskoi-muziki-priurocenij-do-rokovin-katastrofi-na-caes.html>

Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Українсько-польська виставка «У ритмі єдності» відкрилася у Вроцлаві. – Інф.

У Вроцлаві презентували українсько-польську виставку «У ритмі єдності». На урочистому відкритті в історичному музеї Centrum Historii Zajezdnia були присутні, зокрема, генеральний консул України у Вроцлаві Тарас Токарський, віцепрезидент Вроцлава Рішард Кесслер. Виставка об'єднала учнів Львівського художнього ліцею при ЛНАМ та Вроцлавського мистецького ліцею Kosinus. «Ця експозиція – результат співпраці молодих митців зі Львова та Вроцлава – ще раз підтверджує: навіть різні культурні ритми можуть звучати в унісон, коли їх об'єднують спільні цінності», – зазначили в диппредставництві України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4118726-ukrainskopolska-vistavka-u-ritmi-ednosti-vidkrilasa-u-vroclavi.html>

Укрінформ. – 2026. – 2 трав. У Бразилії відкрили «Українську книжкову полицю». – Інф.

Тимчасовий повірений у справах України в Бразилії Олег Власенко відкрив «Українську книжкову полицю» в Інституті освіти, розвитку та досліджень (IDP) – одному з найпрестижніших вищих навчальних закладів столиці. В урочистій церемонії взяли участь представники факультету міжнародних відносин, відділу міжнародної співпраці та адміністрації

університету тощо. Фонд бібліотеки IDP поповнився добіркою українських книжок, перекладених португальською мовою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4118872-u-brazilii-vidkrili-ukrainsku-knizkovu-policku.html>

Укрінформ. – 2026. – 1 трав. Посольство України застерегло від показу фільму «Росіяни на війні» на святі весни у Швейцарії. – Інф.

Посольство України у Швейцарії висловило глибоке занепокоєння рішенням організаторів 1.-Mai-Fest щодо запланованого показу фільму «Russians at War» у рамках заходів 1 травня в Цюріху. Про це йдеться у коментарі диппредставництва, оприлюдненому у Фейсбуці. «Подібні ініціативи створюють ризик поширення наративів, які об'єктивно працюють на користь держави-агресора», – наголосили українські дипломати. У посольстві зазначили, що, за оцінками компетентних органів України, а також міжнародних партнерів, фільм «Russians at War» є елементом російської пропаганди, спрямованої на виправдання військово-політичного керівництва РФ та впливу на міжнародну громадську думку. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4118656-posolstvo-ukraini-zastereglo-vid-pokazu-filmu-rosiani-na-vijni-na-svati-vesni-u-svejcarii.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm